

БӨЛІМ: БАЛАБАҚША

Балабақша - тәрбиенің алтын бесігі

ЖАРИЯЛАНДЫ
07.10.2024СІЛТЕМЕ
https://bilimger.kz/165177/**Карабаева Улбосын Жансеитовна**

Балабақша – баланың тұлға болып қалыптасуындағы алғашқы әрі маңызды кезеңдердің бірі. Мұнда балалар тек білім алып қана қоймай, қарым-қатынас дағдыларын үйреніп, мінез-құлық мәдениетіне баулынады. Балабақшада тәрбиелену балалардың болашақ өміріне негіз қалап, олардың қоғамға деген бейімделу қабілетін арттырады. Сондықтан да балабақшаны «тәрбиенің алтын бесігі» деп атауға толық негіз бар.

Балабақшаның тәрбиелік рөлі

Балабақша – бала тәрбиесінде ерекше орын алатын мекеме. Мұнда балалар өздерінің алғашқы әлеуметтік тәжірибесін алып, үлкен өмірге дайындала бастайды. Балабақша баланың тұлғалық дамуы мен өмірлік құндылықтарын қалыптастыруда үлкен рөл атқарады. Ондағы тәрбие жұмысы балалардың психологиялық және физикалық дамуын қолдап, оларды жан-жақты жетілдіруді көздейді.

Балабақшада бала тек біліммен ғана шектелмейді, ол өзін танып-біліп, шығармашылық қабілеттерін дамытады. Әртүрлі ойындар, іс-шаралар мен шығармашылық жұмыстар арқылы баланың логикалық ойлау қабілеті, тілдік дағдылары, коммуникативтік қабілеті дамиды. Бұл баланың мектепке дайындығының маңызды аспектісі.

Балабақша мен отбасының өзара байланысы

Балабақша мен отбасының бірлесе жұмыс істеуі бала тәрбиесінде аса маңызды рөл атқарады. Бала үшін балабақшадағы және үйдегі тәрбие бірізді болуы керек. Балабақшадағы тәрбиешілер мен ата-аналар өзара тығыз байланыс орнатып, бала дамуының барлық қырын ескеріп, бір-бірін толықтыруы тиіс. Осы байланыс арқылы баланың әлеуметтену процесі тиімдірек жүреді, себебі бала бірдей құндылықтарды әрі үйде, әрі балабақшада қабылдайды.

Отбасында үйренген құндылықтарды балабақшадағы тәрбиелік жұмыс күшейтеді.

Бұл жүйелі түрде ұйымдастырылған тәрбие жұмысының арқасында бала дамудың жоғарғы сатысына көтеріледі. Балабақша мен отбасының бірлесе жұмыс істеуі баланың мектепке деген дайындығын күшейтіп, оның эмоционалдық тұрақтылығын қалыптастырады.

Балабақшадағы тәрбие әдістері

Балабақшада тәрбие жұмысы балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып ұйымдастырылады. Мұнда балалардың ойлау қабілеті, дене дамуы, шығармашылық белсенділігі жан-жақты қарастырылады. Тәрбие әдістері баланың қызығушылығын арттырып, білімге деген құштарлығын оятуға бағытталған.

Балабақшада қолданылатын негізгі әдістердің бірі – ойын арқылы оқыту. Ойын – балалар үшін ең тиімді және табиғи оқу құралы. Ойын барысында бала өзіне қажетті дағдыларды меңгеріп, қоршаған ортамен байланыс орнатады. Сонымен қатар, тәрбиешілер әңгімелесу, сурет салу, музыкалық ойындар, рөлдік ойындар сияқты әдістерді де жиі қолданады.

Балабақшаның қоғамдағы орны

Қазіргі заман талабына сай балабақшада білім беру және тәрбие жұмыстарының сапасын арттыру ерекше маңызға ие болып отыр. Мемлекет деңгейінде балабақшаларға ерекше көңіл бөлініп, олардың инфрақұрылымы мен кадрлық құрамына қолдау көрсетілуде. Себебі, балабақшадағы тәрбие қоғамның болашағы – балалардың жан-жақты дамуына негіз болады.

Балабақшадан алған алғашқы білім, дағдылар мен тәрбиелік мәні бар білімдер бала өмірінде үлкен рөл атқарады. Қазіргі қоғамда балабақшаның рөлі тек білім беру мекемесі ретінде емес, сонымен қатар баланың тұлғалық дамуын қалыптастыратын негізгі орын ретінде танылып келеді. Сол себепті балабақша тәрбие мен білім берудің алтын бесігі болып саналады.

Балабақша – баланың өміріндегі маңызды кезеңдердің бірі. Мұнда балалар тек білім алып қоймай, өмірлік тәжірибе жинақтап, қоғамның толыққанды мүшесі болуға дайындалады. Балабақшадағы тәрбие жұмыстары, оның қоғамдағы орны мен тәрбиелік рөлі ұрпақтың сапалы дамуы үшін аса маңызды. Сол себепті балабақша – тәрбиенің алтын бесігі болып табылады.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Қайрат, С. (2020). **Мектепке дейінгі білім беру жүйесі: Тәрбиенің мәні мен маңызы**. Алматы: Білім баспасы.
2. Тұрсынбекова, А. (2019). **Балабақшада тәрбие жұмысын ұйымдастыру**. Педагогика журналы, 22(3), 67-72.

3. Жанайдарова, Л. (2021). **Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту**. Нұр-Сұлтан: Атамұра баспасы.
4. Жұмабаева, Н. (2018). **Балабақшадағы ойын арқылы оқыту әдістері**. Оқытудың инновациялық әдістері журналы, 14(5), 89-94.
5. Қуанышбаева, Ж. (2022). **Балабақша мен отбасы арасындағы байланыс**. Бала тәрбиесі журналы, 30(6), 45-50.
6. Байжанова, Р. (2023). **Қазіргі заман балабақшасының рөлі**. Қазақстан педагогикасы, 31(2), 112-117.
7. Оспанова, М. (2020). **Балабақшадағы тәрбиенің психологиялық аспектілері**. Тәрбие және білім журналы, 28(4), 34-40.

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.